

הממצא הארכאוזואולוגי מיסודות- ברונזה תיכונה/מאוחרת

משה שדה

הקדמה

הממצא הארכאוזואולוגי הוגדר בין התקופות הברונזה התיכונה למאוחרת. נמצאו בו רק עצמות בעלי חיים מבויתים: צאן (Ovis aries/Capra hircus), בקר (Bos Taurus), חזיר הבית (Sus scrofa) ותרנגול הבית (Gallus gallus domestica). חומר אוסטאולוגי מועט, שהסתכם ב-34 עצמות. החומר הארכאוזואולוגי נחשף ב-16 לוקוסים, שהכילו 34 עצמות.

ניתוח החומר הארכאוזואולוגי

טבלה 1: התפלגות עצמות בעלי החיים

מינים עצמות	צאן	בקר	חזיר הבית	תרנגול הבית	סה"כ
קרן	2	1			3
לסת עליונה			1		1
לסת תחתונה		1			1
שן טוחנת	2	3	2		7
שן טרום טוחנת	1				1
זרוע			1		1
אמה גדולה	1	1			2
שרש כף רגל קדמית	1	1			2
ירך				1	1
קרסול		2			2
גף לא מוזהה	2	2		1	5
פרק אצבע 1		4			4
פרק אצבע 2		1			1
חוליה לא מוזהה		1			1
חולית גב תחתון	1	1			2
סה"כ	10	18	4	2	34
%	29.41	52.94	11.76	5.89	100.00

טבלה 2: ימין, שמאל, תחתון ועליון העצמות גפי בעלי החיים

מינים עצמות	צאן י ש	בקר י ש	חזיר הבית י ש	תרנגול הבית י ש
שרש כף רגל קדמית עליון	1	1		
אמה גדולה עליון		1		
תחתון		1		
זרוע תחתון			1	
ירך תחתון				1
קרסול		2		

טבלה 3: מספר פרטים מינימלי

מינים	צאן	בקר	חזיר הבית	תרנגול הבית	סה"כ
מספר פרטים	1	2	1	1	5
%	20.00	40.00	20.00	20.00	100.00

סיכום

הממצא מועט ביותר למעבר מתקופה לתקופה וקשה לעקוב אחר התפתחות משקי החי. הנושא הבולט בממצא הוא ענין המים שנראה שמצוי בשפע בשל צורך גדול בו לגידול בקר וחזיר.